SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 90. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 14, 1991 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го ТРАВНЯ 1991 Ч. 90. РІК XCVIII.

Українські красуні дадуть показ моди

У редакції (зліва): Т. Тершаковець, О. Білоус, А. Лучечко, Х. Лев і Л. Білоус.

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). Вже ряд років стало традицією, що активний та завжди повний нових ідей Комітет придбання фондів для Українського Музею в Ню Йорку влаштовує принаймні дві імпрези річно, а кожна із них дає щось нового, притягає гостей, а з тим і приносить користь музеєві.

Особливо популярні є щорічні полуденки в часі весняних місяців, які відбуваються з правила в дуже гарних приміщеннях над Атлантійським океаном.

Тим разом такий полуденок буде вийнятково цікавий та щоб розповісти про нього до редакції заходять головні організаторки його — Тетяна Тершаковець і Лідія Білоус, до яких прилучуються ще три молоді пластунки із куреня „Спартанки", що саме в цьому році дуже активно включилися у цю популярну імпрезу: Ореста Білоус, Адріяна Лучечко і Христя Лев.

Довідуємося, що тим разом в часі полуденка, який відбудеться в неділю, 2-го червня, о год. 1:30 по полуд-

(Закінчення на стор. 3)

С. ХМАРА ЗНОВУ НА ВОЛІ

Київ (УНІАР). — Тут в неділю, 12-го травня, звільнено з Лук'янівської тюрми народного депутата Степана Хмару. Прохання про його звільнення надійшло до Верховного Суду від Президії Верховної Ради України. Голова Верховної Ради Леонід Кравчук визнав, що клопотання за звільнення С. Хмари подано на вимогу Народної Ради.

Як відомо С. Хмара розпочав голодівку після повторного арешту 13-го квітня і тримав її цілий місяць, аж до дня звільнення. Тюремна адміністрація звеліла годувати його насильно і таке знущання ще погіршило стан його здоров'я. У зв'язку з цим населення України готувалося напередодні суду над С. Хмарою розпочати акції за його звільнення.

Суд над С. Хмарою має розпочатися 14-го травня.

Домагаються закриття Чорнобильської станції

Оттава (ОУС). — У зв'язку з п'ятою річницею чорнобильської катастрофи голова Світового Об'єднання ДЦ УНРеспубліки проф. Ярослав Рудницький вислав 26-го квітня меморандум до Міжнародної аґенції атомової енерґії у Відні, Австрія, в справі повного закриття Чорнобильської станції. Підкреслюючи факт, що катастрофа з 1986 року не була і не є виключно українською проблемою, а має широке міжнародне пов'язання, проф. Рудницький вказує на конечність міжнародної співпраці й допомоги в цій справі, а зокрема такої аґенції, якою є основана в 1957 році віденська МААЕ. „Закриття Чорнобильської станції, пляноване на 1995 рік — сказано в меморандумі — є одною з найважливіших майбутніх подій в міжнародному атомовому плянуванні на нашій плянеті", і перед віденською МААЕ стоїть історичне завдання сприяти та допомогти в здійсненні цього проєкту.

Меморандум проф. Рудницького є п'ятим з черги річним зверненням до МААЕ в Відні після 1986 року дальших років, коли він інтервеніював там як голова Уряду УНРеспубліки в екзилі.

Помер М. Сурмач

Ню Йорк. — Як повідомили Отці Василіяни під час недільних Богослужень, в неділю, 12-го травня, помер на 98-му році життя загальновідомий сеньйор-пасічник, довголітній власник книгарні „Сурма" в Ню Йорку, любитель гри на бандурі і дописувач до української преси, в тому й до „Свободи" Мирон Сурмач.

Народився М. Сурмач в селі Зелдець, Україна, виемігрував до ЗСА на початку XX століття і став громадянином ЗСА в 1925 році. В Ню Йорку відкрив першу українську книгарню в 1916 році, відтак в 1928 році започаткував тут першу українську радіопрограму, продукував українські грамофонні платівки. Був наполегливим популяризатором української культури, любителем бджіл та промотором меду і бджільних продуктів.

Залишив покійний двоє дітей, мисткиню Ярославу та сина Мирона, мол.

У Філядельфії проходить виставка М. Мороза

Філядельфія. — У п'ятницю, 3-го травня, тут в Українському Освітньо-Культурному Центрі відбулося відкриття ретроспективної виставки творів Михайла Мороза, яку організували Український Музей в Ню Йорку та 67-ий Відділ СУА. Виставка триватиме до 19-го травня.

Імпрезу відкрила і провадила нею Софія Геврик, головний організатор виставки. З доповіддю, в якій яскраво і детально була охарактеризована творчість М. Мороза, виступив мистецтвознавець д-р Ярослав Лешко, професор Смит коледжу в Нортгемптоні, Масс.

В музичній частині програми виступила віолістка Галина Колесса, яка при фортепіяновому супроводі Ірени Пелех-Зварич виконала кілька творів українських та французького композиторів.

В імені мистців філядельфійського Відділу ОМУА з листовним привітанням до маестро Мороза звернувся проф. Петро Мегик. У ньому сказано, між іншим:

„Серед чужого нам оточення можемо оглядати дуже різнородні виставки. Часом появляється також аналогічна сенсаційність. На виставках українських мистців можна стрінути праці, які можна підсвідомо поставити під впливом такого оточення, далекого від світогляду нашого народу.

У Вашій творчості глядачі мають змогу стрінутись з мистецькими шуканнями наших часів, але в ній відчувається глибока вірність тим мистецьким напрямним, які завжди були вічними світилами українського мистецтва. Ви вірні основам естетичного світогляду, стореного Вами на Українській землі, серед культури свого народу. Це велика сила Вашої творчости".

Внесли новий курс історії України в літній школі Гарварду

Кеймбридж. Масс. (УНІГУ). — Двадцять перша з черги Літня Школа Українські Гарвардського Університету пропонує новий курс історії України за період від смерти Сталіна до сучасного національного відродження.

Цей вісімтижневий курс „Україна після Сталіна: політика і суспільство в совєтській республіці (1953-91)" висвітлюватиме політичні, суспільні і культурні процеси в Україні і порівнюватиме їх з іншими неросійськими республіками. Курс відбуватиметься від 24-го червня до 16-го серпня.

„Минуле — це пролог досьогоднішних подій", — твердить викладач курсу д-р Любомир Гайда.

Лектура курсу включатиме монографії, вибрані статті, рівнож офіційні дані, твори дисидентів і політичну плятформу Руху. Д-р Гайда плянує запросити інших спеціялістів з історії СССР та представників сучасних політичних і культурних рухів в Україні. Цей курс є зорганізований спільно Гарвардською Літньою Школою і УНІГУ.

Охочі взяти участь у Літній Школі мусять мати закінчених 19 років або один рік коледжу. Студентів приймається на підставі свідоцтва апліканта, рекомендаційного листа і короткого есею (про причину зацікавлення українськими курсами). Крім курсу д-ра Гайди, пропонується початковий, середній і вищий курси української мови, курс про українську поезію XX століття і курс Історії України 1800-1923 років.

Аплікації можна отримати від УНІГУ, пишучи на адресу: Harvard Ukrainian Summer Institute, 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, MA 02138 або телефонічно (617) 495-7833. Місце в гуртожитках і число студентів у мовних курсах обмежене, тому охочим треба якнайшвидше зголоситись до участи в Гарвардській Літній Школі Українознавства.

Український соловейко прилетів до нас з весною

Н. Матвієнко з донею Тонею у редакції „Свободи".

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). У час, коли соловейки повертаються до своїх залишених гнізд в Україні, один із них найкращих, загостив до чужої Америки, щоб звеселити та захопити своїм співом нашу громаду.

Здається із сучасних співаків України ніхто так не заслуговує на порівняння із соловейком, як Ніна Матвієнко, і тому ми зі справжньою радістю та сердечністю вітаємо її в нашій редакції зараз після прилету до Ню Йорку. Вона приходить із родиною — чоловіком Петром Гончарем, сином славного скульптора Івана, та з донечкою Тонею. З ними приходить їхня опікунка в ЗСА, власник подорожного бюра „Браво Інтернешенел" і корпорації „Галич" Марта Федорів, що організує цикль концертів, перший на нашому терені, для Н. Матвієнко.

Справді, як воно не дивно, але наша відома співачка, глибоке і дуже індивідуальне сопрано якої так добре знаємо із магнетофонних стрічок, повубала вже тричі на турне в Канаді, але українські американці ніколи не мали щастя почути її безпосередньо. Правда, як вона виясняє, минулого року плянувався її приїзд до ЗСА разом із хором „Дударик", але це не вдалося.

І ось тепер вона вперше у нас і ми маємо щастя з нею безпосередньо говорити та радуватися її прегарним усміхом, її дзвінким голосом, яким розспівує українську народну пісню, в яку вкладає цілу душу, ціле своє єство. Ніна не соромиться, розповідаючи нам про свою любов до пісні, заспівати то одну, то другу таки тут у холодних стінах конференційної залі нашої редакції і ми переносимося із нею ген, туди, на поліські поля, де разом із плодами української землі, зроджувалася пісня і тужлива, і весела, і полонила душу уродженки Полісся. Вона із іскрами в очах ствержує, яке Бог дав її щастя, що вона має добрий голос і може ним стільки передати, як добре було вивчати співу

(Закінчення на стор. 4)

Н. МАТВІЄНКО В ГАРТФОРДІ І В СИРАКЮЗАХ

Гартфорд, Конн. — Тут у четвер, 16-го травня в Українському Народному Домі відбудеться концерт відомої співачки з України Ніни Матвієнко. Початок о год. 8-ій вечора. У п'ятницю, 17-го травня, співачка виступить в Сиракюзах, Н. Й., в середній школі Коркоран в год. 7-ій вечора.

„ЯВІР" У ТРЕНТОНІ

Трентон, Н. Дж. — Вокальний квартет „Явір", який прибув з України, виступить тут у п'ятницю, 17-го травня, в залі церкви св. Трійці, при 824 Аделайд вул., о год. 7:30 вечора. **Про ближчі інформації можна звертатися до Бориса Ґулая (609) 585-6208 або до Олі Фараонів (609) 882-9419.**

Дж. Буш має намір надати економічну допомогу СССР

Вашінґтон. — Як повідомили у четвер, 9-го травня, американські газети, президент Джордж Буш погоджується надати економічну допомогу Совєтському Союзові, хоч недавній американський закон забороняє надавати кредити країнам, які визнані некредитоздатними. Департамент сільського господарства ЗСА, який ґарантує кредити, і міжнародні банки розглядають тепер Совєтський Союз як неспроможного боржника.

Як пише кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Томас Фрідман, останнім часом американсько-совєтські відносини починають налагоджуватися після періоду охолодження, що почався з резиґнації міністра закордонних справ Едуарда Шеварднадзе і кровопролитних репресій проти Прибалтики. Події останніх днів наводять на думку, що Москва і Вашінґтон підготовляють якусь домовленість, в рамках якої М. Ґорбачов піде американцям назустріч у справі про зменшення звичайних озброєнь в Европі, Буш погодиться надати Москві економічну допомогу, і оба домовляться провести нову зустріч на вершинах в червні або липні, щоб обговорити на ній новий договір про зменшення стратегічних наступальних озброєнь.

Лідери Латвії, Литви і Естонії після зустрічі з Дж. Бушем повідомили, що Президент говорить про зустріч на вершинах як про вирішену справу, хоч офіційної домовлености з Москвою про це ще нема. Недавно на пресовій конференції, говорячи про совєтську просьбу з приводу кредитів, Президент зауважив: „Я завжди вважав, що коли люди голодують або потребують харчової допомоги, ми повинні допомогти їм".

Дж. Буш, однак, додав, що покищо не прийняв рішення з приводу просьби М. Ґорбачова про кредити, задовільнити яку йому не дає змоги минулорічний закон. Співробітники Адміністрації кажуть, що Президент доручив їм знайти альтернативні способи ндання економічної допомоги СССР, які нині обговорюють зразу кілька урядових організацій. Останні панеґірики Буша совєтському президентові і його слова про бажання допомогти СССР різко відрізнялися від його заяви, з якою він виступив у понеділок, 6-го травня, коли висловив жаль у зв'язку з неможливістю ґарантувати кредити Москві, бо Совєтський Союз більше не є кредитоздатним.

Однак пізніше, пише „Ню Йорк Таймс", з Бушем зустрівся Е. Шеварднадзе, який переконував його надати кредити Москві, а потім Ґорбачов погодився післати у Вашінґтон начальника генерального штабу генерала Міхаїла Мойсеєва, щоб спробувати вирішити розходження, що виникли між СССР і всіми його партнерами в Европі з приводу інтерпретації договору про зменшення звичайних озброєнь.

Білий Дім дотримується думки, що якщо ЗСА не допоможуть Совєтському Союзу економічно, країну очікує ще більший хаос і заворушення, які можуть „перекинутися на Східню Европу".

Помер Ю. Повстенко

Вашінґтон. — Тут в суботу, 11-го травня, помер інж. Юрій Повстенко після затяжної недуги. Панахида буде відправлена у вівторок, 14-го травня, в похоронному заведенні Ріналді, 1180 New Hampshire Ave., у Вашінґтоні, а похорони — в середу,.. 15-го травня, з української православної церкви св. Андрея у Вашінґтоні, а відтак на українському православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Б. ЄЛЬЦИН НАЗВАВ М. ҐОРБАЧОВА СОЮЗНИКОМ ДЕМОКРАТІВ

Москва. — В інтерв'ю, яке дав голова Верховної Ради Російської Федерації Боріс Єльцин кореспондентові незалежного совєтського аґентства „Інтерфакс", президент Росії назвав генерального секретаря ЦК КПСС і президента СССР Міхаїла Ґорбачова „союзником демократичного руху в СССР". Ця заява ще донедавна політичного опонента Ґорбачова, прозвучала, очевидно, несподівано і ледве чи щиро, кажуть політичні аналітики, — тим більше, що кілька тижнів тому між ними, а зглядно між всесоюзним урядом і урядом Російської республіки, відбувалися гострі політичні баталії.

Єльцин також висловив свою опінію про напівзасекречену конференцію М. Ґорбачова з представниками дев'ятьох республік які нібито погодилися підписати союзний договір ,в заміну за пересунення влади з центру на переферії ,тобто з Кремля до республік „і тим самим президент СССР продемонстрував, що він підтримує і буде підтримувати в майбутньому важливі політичні й економічні реформи", — заявив Єльцин.

Деякі західні і совєтські аналітики та політичні спостерігачі кажуть, що оцінюючи позитивну заяву Єльцина про М. Ґорбачова, не зважаючи на те, що він все ще перебуває в полоні консерватистів і під тиском армії, КҐБ і консервативного крила в Комуністичній партії, на засекречених нарадах під Москвою в дні 23-го квітня мусіли наступити дійсні переміни не тільки в ділянці теорії між обидвома суперниками, але також практичні речі, які ще будуть предметом гострих дебат на форумах ЦК КПСС, у Верховній Ради СССР, на з'їзді народних депутатів і, очевидно, на форумах народних рад республік.

В названому інтерв'ю Б. Єльцин признається, що його відношення з М. Ґорбачовим були напруженими в останньому часі і що він особисто вимагав навіть уступлення Ґорбачова з посту президента, але „непорозуміння непринципового характеру не повинні стояти на перешкоді головнішим державним справам", сказав Єльцин кореспондентові. Причиною погоджености, каже кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Естер Фейн, були напади на Ґорбачова консервативних кіл в ЦК КПСС і в такій атмосфері він міг втратити не тільки пост генерального секретаря ЦК КПСС, але лі президента. Тоді до влади могли прийти припадкові люди і Совєтський Союз „міг розпастися на частинки" у висліді громадянської війни, не зважаючи на побрязкування зброєю армії і КҐБ. Народна хвиля бунту й ненависти не знає меж, заявив Єльцин групі закордонних кореспондентів.

На думку аналітиків власне це, тобто збереження імперії вкупі, було головною причиною „потепління" у відносинах між Єльциним і Ґорбачовим, хоч у висліді того, один і другий втратили підтримку серед своїх приятелів. Наприклад, Юрій Афанас'єв заявив, що тим разом він і очолюваний ним рух ще буде підтримувати Б. Єлцина на президента РСФСР, але в майбутньому, якщо він й далі буде підтримувати центральний уряд, а М. Ґорбачов не дотримає свого слова, „то нам прийдеться основно міняти політику", сказав Афанас'єв.

До цих голосів лидве чи треба прислухатися, бо всі вони — праві, ліві, центристи, макрсисти, комуністи й інші, об'єднаються, якщо треба буде рятувати об'єднану Росію", — кажуть спостерігачі.

ВІДПУСТ В ҐЛЕН КОВ

Ґлен Ков, Н. Й. — Тут в неділю, 2-го червня, відбудеться щорічний відпуст при монастирі св. Йосафата. Сповіді почнуться від год. 8-ої рано, о год. 9-ій Літургія на площі, год. 11-та — Архиєрейська Літургія, водосвяття і благословення релігійних речей, год. 3-тя по полудні — Молебень. Адреса: East Beach Drive, Glen Cove, N. Y. За інформаціями слід телефонувати на число (516) 671-0545.

У СВІТІ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ІЗРАЇЛЯ Їцак Шамір почав ставити передумови Совєтському Союзові. Він заявив групі кореспондентів, що до тієї пори поки Москва не встановить дипломатичних зв'язків з Єрусалимом вона не може розраховувати на участь в міжнародній конференції, яка буде розглядати проблеми на Близькому Сході. Нав'язання дипломатичних зв'язків з Ізраїлем „є нашими передумовами для участи СССР в конференції", — заявив прем'єр Шамір. Коли західні кореспонденти передали слова Шаміра міністрові закордонних справ СССР Александрові Безсмертних, який, доречі, перебуває тепер на Близькому Сході, він заявив: „Ми не визнаємо жодних передумов для нашої участи в міжнародних конференціях, бо преговори про встановлення миру і про нав'язання дипломатичних зв'язків це дві різні речі".

КОРЕСПОНДЕНТ АҐЕНТСТВА Ассошієйтед Пресс в Москві Енн Імс повідомляє, що відзначення в цьому році Для Перемоги в Совєтському Союзі, яке, як відомо, припадає на 9-го травня, відбулося без військової паради і без презентації воєнної сили СССР — танків, ракет, панцерних возів, тисячних колон війська тощо. По парадній площі перейшли колони маніфестантів, з участю численних американських гостей і показом боєвої техніки з часів Другої світової війни. Імс підкреслила, що в цьому році перший раз була справедливо й історично правдиво представлена участь З'єднаних Стейтів Америки у Другій світовій війні і в загальній перемозі альянтів над гітлерівською Німеччиною. Крім військових оркестр в параді брали також участь оркестри різних шкіл, в тому числі американських. У п'ятницю, 10-го травня генеральний секретар ЦК КПСС і президент СССР Міхаїл Ґорбачов в супроводі інших членів удяру і міністерства оборони, поклав вінок під пам'ятником незнаного вояка в Александровському саді. Він заявив, що без тієї перемоги не існувала б сьогодні ані наша країна, ані інші країни світу.

ПОПУЛЯРНИЙ НІМЕЦЬКИЙ журнал „Штерн" повідомив, що леґендарний терорист, відомий під прізвищем „Карльос", офіційно перебуває разом із своєю коханкою німкою у столиці Сирії Дамаску. Його співмешканка на ім'я Маґдалєна Копп, також відома терористка, за якою дотепер розшукували службовці державної служби безпеки. „Карльос" уродженець Венесуелі. Він походить з марксистської родини, а його батько комуніст назвав сина „Ільїч Рамірез Санчез". Тепер він вживає арабське прізвище „Мішель Асаф". Карльос має таку велику репутацію в терористичному світі, що навіть аґенти КҐБ „рахуються з його думкою", — пише „Штерн". Свого часу, а головно в половині 80-их років, „Карльос" зорганізував був міцну терористичну групу, яка виконала кілька більших актів терору в Европі. „Він, — пише згаданий журнал, — брав тільки великі замовлення. Найменшим терористичним актом був його напад на головну квартиру ОПЕК у Відні, коли його люди захопили в полон кількох арабських міністрів нафтової індустрії". Інформацію „Штерна" перевіряє тепер „Інтерполь", світова поліція на бажання багатьох держав.

В АМЕРИЦІ

ЯКЩО ГУБЕРНАТОР нюйоркського стейту Маріо Квомо вирішить змагатися за номінацію Демократичної партії на кандидата у президентських виборах 1992 року, то він має на думці так само гостро критикувати свою партію та її політичних союзників, як і Уряд президента Джорджа Буша. Співробітники губернатора твердять, що на думку М. Квомо фінансові проблеми нюйоркського та інших стейтів є спільною виною демократичної більшости в Конґресі та республіканського Уряду. Одначе поки громадськість та засоби масової інформації почнуть спекулювати над поглядами М. Квомо він мусить вирішити чи стелиться йому дорога до Білого Дому.

ЦЬОГО ТИЖНЯ на дев'ятиденні відвідини до ЗСА приїжджає королева Англії Єлисавета II. Її відвідини мають більш приватний характер і тому будуть подібними до туристичних оглядин країни. Одною офіційною функцією під час відвідин буде перша в історії промова британського монарха до Конґресу ЗСА. Менш офіційними будуть відвідини та присутність на змаганнях бейзболу в балтиморському стадіоні та прогулянка на Фльориду щоби зустрітись із героєм війни проти Іраку ген. Норманом Шварцкопфом.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ЗСА впродовж двох минулих місяців тричі звертався до уряду Чехо-Словаччини щоби не продавала зброї Іранові та Сирії. Речник вищезгаданого департаменту Ричард Бовчер заявив кореспондентам, що амбасадор ЗСА Ширлі Темпл-Блек особисто передала останнє прохання минулого понеділка до міністерства закордонних справ Чехо-Словаччини. Офіційні чинники у Празі для оправдання кажуть, що їхній уряд хоче з продажу танків здобути потрібну валюту на перерібку збройної індустрії на індустрію немілітарних виробів.

СЕКРЕТАР ДЕРЖАВНОГО департаменту Джеймс Бейкер знову поїхав на Близький схід з новими пропозиціями у справі мирової конференції. Навіть президент Джордж Буш сказав на пресовій конференції кореспондентам, що має почуття „легкого оптимізму", коли йдеться специфічно про цю поїздку секретаря Державного департаменту, яка включатиме зустрічі з провідниками Сирії, Ізраїля, Єгипту, Йорданії та палестинців. Американські та близькосхідні дипломати твердять, що з різними аспектами своїх пропозицій Дж. Бейкер ознайомлював зацікавлені сторони під час своїх попередніх поїздок, тепер одначе він хоче запропонувати конкретні компроміси, котрі довели б до організування конференції. На першому пляні є спонзорство конференції ЗСА та СССР з офіційним відкриттям у присутності всіх зацікавлених сторін, а тоді прямі переговори між Ізраїлем та його найближчими арабськими сусідами, включно з палестинцями.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays. Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association. Inc. at 30 Montgomery Street. Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda". 30 Montgomery Street. Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Розподіл дібр у СССР

Кожний завойовник у всесвітній історії користувався багатствами поярмленої країни, поярмленого народу. На велетенській території Советського Союзу із 15-ти складовими республіками є безмір усякого багатства. У популярному американському довіднику „Книжка фактів", який появляється щороку із зміненими фактами, на 12-ти рядках дрібним друком перелічені природні багатства Евразії, підкореної Москві. Дивом дивуватися, як у такій пребагатій країні міг заіснувати стан півголодової вегетації й довжелезних черг перед крамницями з речами першої потреби. Тільки марксиський експеримент міг довести до такого стану. Все ж, централістичний комуністичний режим користувався природними багатствами та плодами землі й промислом усіх підкорених, колись самостійних країн, щоб втримався. Коли в Україні, колишній житниці Европи, настав у 30-их роках штучно викликаний голод, у Москві його не відчували. І тепер треба було завести окремі харчові „талони", щоб хоронити себе від північних спекулянтів, які приїздили й викуповували в Україні всяке добро для продажу на чорному ринку поза Україною.

Головна причина кампанії, що її президент Російської Федеративної ССР Борис Єльцин повів проти Ґорбачова був факт, що центральний советський уряд продавав за кордоном золото, вугіль, сталь та інші природні й фабричні продукти і ці гроші використовував на розбудову армії, КҐБ й величезного партійного апарату. Під кінець минулого тижня сталося чудо: Ґорбачов погодився на передачу Кузнецьского вугільного басейну на Сибірі, на території Російської Федеративної СССР, — під контроль властей цієї республіки, вирекшися контролю центрального уряду.

Страйкуючі вуглекопи у Кузнецькому басейні, так само як і у вугільному Донецькому басейні в Україні, крім вимог соціяльного характеру (підвишка платні, кращі умовини праці) мали ще вимоги сутополітичні, як виключення вугільного промислу з-під контролю центрального уряду та димісія Ґорбачова. Рудокопи на Донеччині вимагають щоб центральна влада відреклася від комунізму. Тепер одну з цих вимог, які раз-у-раз ставив Борис Єльцин, — він виграв. Мали підписати відповідну формальну умову. Це ніби підмурування цього „перемир'я", яке настало близько два тижні тому, коли то Ґорбачов і дев'ять президентів членських республік підписали пакт, в якому Ґорбачов погодився на приспішення демократизації та переведення децентралізації влади. На цьому місці були вже аналітичні завваги про цей пакт з висновком, що треба зачекати, як у реальній дійсності виглядатиме той пакт. Те саме стосується передачі вугільного басейну у Сибірі під контроль Російської Федеративної СССР. Створено прецедент і побачимо, як інші республіки поставляться до цього факту і чи не будуть і собі вимагати контролю над плодами рідної землі, чи над такими продуктами в Україні, як цуковарні і сіль. Якщо застосувати так звану доміно-теорію до проблеми власности всього природного й фабриковано добра 15-ти советських республік, то імперія мусила би автоматично розлетітися й автоматично скінчився би тамошній комунізм.

Міхаїл Ґорбачов до цього не допустить. Він усе ще говорить про хаос, що його треба приборкати силою та водночас запевняє, що він не вирікся перебудови по демократичній лінії. У „Ню Йорк Таймсі" з 7-го травня маємо обширний допис з Москви з повідомленням про обурення Ґорбачова на ввесь Захід, зокрема на Америку, що західній світ повірив, наче би в СССР прийшла зміна курсу в сторону реакції і диктатури. Все це є притаманні Ґорбачову зикзаки і все воно притаманне цьому парадоксальному станові, що в імперії: демократизація, децентралізація, водночас збільшення прав КҐБ і зберігання комунізму та все ще зберігання колгоспної системи. Тому воно мусить завалитися, хоч би навіть у добі після Ґорбачова прийшов етап гірший, як було шестирічне володіння Ґорбачова.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II призначив 52-літнього єпископа Джеймса Лайкі Архиєпископом Атлянти. Новий Архиєпископ Дж. Лайкі є негром і виконував обов'язки Архиєпископа від того часу, коли його попередник Архиєпископ Юджін Маріно, до речі, перший американський негр, що дійшов у американській Римо-Католицькій Церкві до такого високого сану, зрезиґнував минулого літа через пов'язання його впродовж двох років з 27-літньою жінкою.

Наталя Осока

С. ХМАРУ ЗВІЛЬНИЛИ ДО СУДУ

I.

На понеділок, 13-го травня в Україні плянувалася акція громадянської непокори, велелюдні маніфестації з вимогою звільнити С. Хмару. І ось 12-го травня Степана Хмару звільнили. Як сказано у рішенні колегії Верховного суду, запобіжний захід змінено на підписку про невиїзд у зв'язку зі станом здоров'я та на прохання Президії ВР УРСР. Як заявив на ранковому засіданні ВР 12-го травня Леонід Кравчук, Президія Верховної Ради звернулася з клопотанням про звільнення Хмари на вимогу опозиційної Народної Ради. Негайно після виходу з тюрми, Степан Хмара заявив, що сприймає своє звільнення як глумливе, вважає його насмішкою над правами людини. "Я не приймаю постанову ВСуду,- сказав Хмара,- не визнаю, і навіть не дав підписку про невиїзд, якої в мене вимагали".

Суд над Степаном Хмарою розпочнеться 14 травня. Нині він є найвідомішим в'язнем в Україні, за долею якого стежать не лише на батьківщині, але й у кожній республіці СССР й також за кордоном.

В Україні УРП розгорнула широку кампанію за звільнення депутата до Верховного Суду України надсилаються листи від громадян з протестами проти арешту С. Хмари, поширено летючки, у яких розповідається про його голодівку і про насильницьке годування, що загрожує не лише здоров'ю, але й життю ув'язненого. До незалежних і демократично-спрямованих газет надіслано для публікування заклик вийти всім на мітинґ о 6-ій годині 13-го травня, щоб домагатися звільнення С. Хмари. В анкеті з великим портретом С. Хмари Київська крайова організація УРП інформує, що народився С. Хмара 12 жовтня 1937 року на Львівщині в родині хлібороба. У 1955-59 роках працював водієм, у 1964 році закінчив Львівський медичний інститут і з тих пір працював дантистом у Сокальському районі на Львівщині. Одружений, батько двох дітей.

Переклав працю академіка Андрія Сахарова „Роздуми про мир, інтелектуальну свободу і проґрес", писав публіцистичні статті. Після арештів 1972 року, в тому числі Вячеслава Чорновола, С. Хмара відновив видання „Українського вісника" 1973 року, за що 31-го березня 1980 року його заарештували і засудили до семи років таборів та п'яти років заслання. За сім років ув'язнення мав лише одне побачення з родиною, натомість відбув 302 доби кари в карцерах. Після звільнення продовжував активну громадську діяльність і в березні 1990 року його обрали народним депутатом України.

Ставши членом українського парляменту, С. Хмара послідовно відстоює ідею побудови незалежної демократичної Української держави. Та 17-го листопада 1990 року його підступно схоплено у приміщенні Верховної Ради України і звинувачено за зфабрикованою справою навколо інциденту 7-го листопада на Хрещатику.

Нагадаємо, що в той день комуністичні режимники святкували день Жовтневої революції, і в підземному переході на Хрещатику до С. Хмари звернулася невідома жінка з проханням захистити її від напасника-хулігана, який нібито вдарив її. При спробі С. Хмари встановити прізвище хулігана, той накинувся на депутата з образливою лайкою та кулаками. Це спричинило інцидент, втрутилися люди, які схопили хулігана і виявили в нього пістоль, радіо та документи полковника міліції. Пізніше виявилося, що інцидент знімали на відеокамеру працівники міліції, які ніби наперед знали і приготувалися до цього. Витявши чимало кадрів і залишивши лише ті місця, які показували С. Хмару в ролі „напасника" на невинного полковника у цивільному, фільм кілька разів продемонстрували на телевізії, щоб настроїти населення проти Хмари.

Та правду сховати не вдалося. Після передачі на телевізії, багато людей впізнали у полковникові Григор'єві чоловіка, який не раз і раніше в різних місцях штучно створював або намагався створити інциденти. Впізнали також жінку, яка звернулася до С. Хмари по допомогу. З'ясувалося, що й вона була раніше помічена у ролі організаторки інцидентів. Це не раз суджена рецидивістка, яка під час студентської голодівки, видавши себе за громадянку Німеччини, приєдналася до студентів, а потім давала проти них свідчення в суді.

Сергій Гриценко бачив цю жінку 6-го листопада разом з іншим чоловіком і полковником Григор'євим. Усі троє розмовляли.

Народний депутат Київської Міської Ради Г. Гешко свідчить, що пропонував цій жінці свою допомогу, але вона відвернулася і зникла в натовпі. Очевидно в її пляни входив саме С. Хмара.

В. Скочко розповідає, що в підземному переході було багато міліціянтів та офіцерів міліції, але потерпіла до них не зверталася. Вона шукала тільки народного депутата С. Хмару. Жінка ця народилася у Цюрюпинську Херсонської области, ім'я її Людмила Жирна.

Ольга Гейко свідчить, що полковник Григор'єв був учасником розгону екологічної демонстрації у Києві 26-го квітня 1988 року. Тоді він ударив у живіт вагітну жінку. Під час пікетування Софійського собору у Києві 28-го жовтня 1990 року полковник Григор'єв хапав священиків УАПЦ, кидав їх на бруківку, обірвав ґудзики в Олександра Бедзя.

Закінчення буде.

Ярослав Падох

У Кедринове 95-річчя

(Слово, виголошене в НТШ, в пошану ред. І. Кедрина-Рудницького)

Щаслива доля дозволяє нам оце вже втретє в останньому п'ятиріччі святочно вітати серед нас у цьому НТШ-івському домі й середовищі редактора Івана Кедрина-Рудницького.

Перша зустріч відбулася з нагоди появи його книжки п. з. „В межах зацікавлення" на весну 1986 року, а друга, рік пізніше, була присвячена промоції ред. Кедрина на почесного доктора, яким найменував його Український Вільний Університет, наша еміґраційна Альма Матер, яка з подиву гідним завзяттям й достойністю репрезентує у західньому світі українське академічне шкільництво уже понад 70 років.

Сьогоднішня третя — святочна зустріч присвячена теж Іванові Кедринові з нагоди досягнення патріяршого віку: 95-ти років життя, (тобто сотні без п'яти!) й то у досконалій формі фізичній (хіба Кедрин не заложить вето?) та в наявності таких рідких у його віці основних компонентів непересічности: працьовитости й свіжости ума-інтелекту.

Редактор Кедрин — дуже обдарована людина. Усе життя цікавила його наука, політика й журналістика. Коли ця остання стала його головною ділянкою зацікавлення й професією, він веде її згідно з засадами науки, що й стало основною його членства в Науковому Товаристві ім. Шевченка і його дійсного, тобто наукового, членства цієї установи. При цьому слід пригадати, що ред. Кедрин з давніх часів брав участь у житті й праці НТШ на різних постах від заступника голови й голови Контрольної комісії до постійного члена управи. До сьогоднішнього часу Кедрин у НТШ „не відійшов на пенсію", але залишився його відданим, провідним членом і авторитетом.

Наш Ювілят записав слід свого інтелекту, глибокого знання й досвіду на багатьох сторінках нашого національного життя. Був при колисці нашого державного відродження у першій четвертині нашого сторіччя, його мобілізовано до австрійської військової служби, у вересні 1916 року там його ранили і взяли в полон, звідки втікши, взяв участь у державнім будівництві й здобув „Хрест Симона Петлюри". Після невдачі розпачливих змагань рятувати з пожежі рештки після віків відзисканої держави пробував три роки у Відні, а згодом десять років у Варшаві, де був єдиним українським парляментарним кореспондентом львівського „Діла".

Після останньої світової війни й нової української й світової катастрофи Кедрин продовжував і продовжує державницьку працю на еміґрації з 1953 року, як журналіст найбільшого українського щоденника поза Україною, „Свобода". При цій роботі застукало його оце 95-ліття, що в ніякій мірі не вплинуло неґативно на його працьовитість та якість його журналістичної продукції.

Пригадується знаменитий твір перекладача „Фавста „Ґете Дмитра Загула, що розпочинається таким чотиривіршом:

Даремне ти турбуєшся поете,
Ще вистарчить сюжетів для поем,
Візьми шматок щоденної газети
Там тисячі невиспіваних тем.

Тисячі, дослівно, тисячі статтей, які торкаються нашого національного життя вийшли з-під Кедринового пера чи машинки й далі виходять з точністю маятника. З його статтей можна б скласти хроніку українського життя, а то й історію української еміґрації після останньої світової війни.

Кедрин-журналіст це без пересади — унікат. Він і журналіст і історик, і педагог. Від бодай половини сторіччя він вчить громаду основної політичної азбуки. Він не лише подає політичні факти нашого життя й нашої доби, але й роз'ясняє їх та вчить, як на їхній основі будувати висновки й передбачувати майбутнє. Йому, часто несвідомо, завдячуємо багато того, що знаємо й розуміємо з минулої і сучасної політики, а при цьому він вчить нас наших обов'язків і так пасивних читачів перемінює в активних діячів — громадян.

Кедринова дидактика — це Сковородине „Пархоме, в щастю не брикай, в біді притьмом не лізь на небо". Кедрин реаліст, а ми непоправні романтики. Він ворог солом'яного вогню й імпровізації, а ми від дитячого віку до сивого чуба — наївні оптимісти. Кедрин є за розважним плянуванням, ми ж „шапками закидаємо", такі, як Кедрин не творять революції, але будують тверді підвалини для них. Без „Кедринів" немає вдалих революцій!

Кедрин уроджений педагог. Його стиль простий, ясний, і переконливий. Кедрин має феноменальну пам'ять, якої не затемнює ніщо, навіть всемогучий час. Як не завидувати йому цього Божого дару? І як не користати з його мудрости й досвіду для науки молодших поколінь, для тривалости нашої політики й пов'язання сучасного з минулим, а то й із давно загулим?

(Закінчення на стор. 3)

Любомир Калинич

СПІР ЗА КАТЕДРУ В ПЕРЕМИШЛІ

Під таким заголовком появилася стаття у польській „Ґазеті виборчій" в Польщі із 6-го березня 1991 року, що її написав Ґжеґож Поляк. Думаю, що читачам цікаво буде познайомитись із змістом цієї статті, бо вона доповнює написані вже інформації у статтях Р. Голіята, В. Сушкова і С. Кікти. Стаття Ґ. Поляка написана об'єктивно і навіть із деякою прихильністю до українців Перемишля і виглядає, що вона насвітлює правдивий стан речі та причену труднощів перебрання чи випозичення українцям-грекокатоликам костьола оо. Кармелітів, колись до 1946 року церкви св. Івана на вулиці Владиче. Автор стверджує факт, що в 1946-му році перемиським греко-католикам забрано церкву, семінарію, єпископську палату. Єпископа Коциловського разом з його помічником Владикою Лакотою депортовано до СССР і віддано в руки НКВД; за вірність Апостольській Столиці греко-католики заплатили застрашуючу ціну".

Автор далі пише, що рішення Римо-католицької ієрархії, на бажання Папи Івана Павла II, щоб передати костьол кармелітів братньому обрядові, треба зрозуміти і як крок для поєднання поляків і українців. Тому ми, як католики, повинні підпорядкуватись церковним властям. Але, недавно створився Комітет оборони костьола, який без згоди польських церковних властей робить різні перешкоди". І тут автор пише, що цей Комітет зорганізував „голодівку 12-ох апостолів", які при вході до катедри вималювали напис „Семе — не кради!. Українці залишіть костьол, вибудуйте собі новий!". „Не віддамо польського костьола!". Перед резиденцією перемиського польського єпископа Іґнаца Токарчука зібралось 70 осіб із написом „Єпископи — це не костьол, костьол — це усі його миряни".

Поляки мають жаль до свого ординарія, який погодився на віддання цієї катедри, а члени комітету оборони страшать що розпічнуть голодівку якщо польський єпископат не змінить рішення. Протестуючі говорять, що їм лежить на серці, „...ми є оточені українцями. Це найгірші націоналісти, різали поляків, а тепер простягають руки по їхню власність". Якийсь старший пан, з вигляду інтеліґент, сказав „Наш Папа, якщо він хоче вшанувати тільки українців, а не нас, то краще хай взагалі сюди не приїжджає". Відтак, автор статті пише, що 1-го до 3-го березня, в Перемишлі відбулася конференція клюбів католицької інтеліґенції і вони написали письмо до польських католиків, що протести певних осередків проти рішення польського єпископату перечать любові ближнього, тим більше, що з греко-католиками ми творимо одну родину у вірі, головою якої є Святіший Отець".

А тоді автор статті Ґжеґож Поляк запитує: „Нежеж 2,000 українців, жителів Перемишля, можуть стати загрозою для 80,000 поляків? Я чув, що на минулорічних святкуваннях в пам'ять січових стрільців, приїхало нелеґально до Перемишля кілька тисяч українців. Вони влаштували величавий похід на цвинтар, очолюваний хлопчиком убраним в мундир УПА. На підставі інформацій, отриманих від українців, у поході, взяли участь приблизно 150 осіб, а хлопець був убраний в мундир не УПА, але січового стрільця. Серед хоругов українських, вони несли також польські прапори".

Описуючи ці події, хочеться звернути увагу на це, що недавно, бо 12-го квітня, в Ню Йорку, відбулася зустріч поляків і українців, на якій з обох сторін висловлювалося бажання мирного співжиття і співпраці обох народів, без уваги на непорозуміння у минулому. Надіємось, що 2-го червня польський екстремний комітет оборони костьола не буде робити непотрібних інтриґ, бо тоді прибудуть до Перемишля Папа Іван Павло II і глава нашої Церкви Владика Мирослав Любачівський і вони в спокою, гідно впровадять до цієї катедри 47-го з черги епарха Перемишля Владику Івана Мартиняка, якого ми всі українці греко-католики, щиро-сердечно підтримуємо.

Ці рядки пишу з певним сантиментом, бо роджений у Перемишлі і колись, за юних літ, часто дивився на цю нашу рідну катедру, яка своїм гарним положенням маєстатично домінує над цілим городом Перемишля. Надіємось, що ця катедра знову стане нашою.

Володимир Жила

ЛЮДИНА ГЛИБОКОЇ ВІРИ

Ярослав Пелікан, „Confessor Between East and West: A portrait of Ukrainian Cardinal Josyf Slipyj, William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan, 1989, 249 p.

I.

Що далі ідемо в майбуття, то яскравіше і всебічніше усвідомлюємо, яким могутнім ідейним знаряддям є Христове вчення та його вплив на розвиток людства. Вчення Христа — всесильне, тому що воно правдиве. Його правильність, приступність та вірність прагнуло збагнути і пояснити чимало ширших і світлих умів. У своїх роздумах вони намагалися вказати, що з появою християнства людство сягнуло самих вершин проґресу. Аджеж християнство озброїло нас знанням нових законів суспільного розвитку та допомогло зрозуміти, що Христове вчення в питаннях розвитку не статика, а безконечна динаміка безмежного досконалення. Бож „Христос, — пише сучасний український мислитель, Орест Зибачинський Орлан, — це перша повноцінна проповідь вільної волі та совісти як первооснова свободи людини", завданням якої, — як він підкреслює, — є „пізнати Єдиного Бога Правдивого. Шлях до цього, — продовжує Орлан, — любов, що можлива, як вислід вільного вибору й совісти", бо тільки вона „веде до свободи, а в свободі споріднюються сутності природи Бога й людини".

Цю правильність і досконалість Христового вчення пильно утверджував у нашому народі протягом усього свого життя невгомонний український Ісповідник віри наш Кардинал і Патріярх Йосиф Сліпий. Він належав до передових мислителів нашого часу, який старався пильно з'ясувати свою ролю посередника між православ'ям і католицизмом, поміж національною ідентичністю і еклезіологічною універсальністю, залишаючись при тому напрочуд вірним своїй Церкві, як він це засвідчив своєю діяльністю та своїм життям.

Ще за життя Митрополита Йосифа науковий світ зацікавився його особою і діяльністю, але, на жаль, тоді було зроблено небагато, за вийнятком кількох невеликих праць, які охоплювали тільки деякі галузі його широкої діяльности. А тим часом потреба фундаментальної праці зростала з кожним днем, постать Владики Йосифа чекала на свого біографа-історика. І такий з'явився в особі заслуженого сучасного історика Єйльського університету проф. Ярослава Пелікана, який дав нам не біографічну студію, а портрет, в якому схопив сукупність основних типових рис, які яскраво характеризують постать Кардинала Патріярха Йосифа Сліпого.

Книга Я. Пелікана „Ісповідник між Сходом і Заходом" складається з двох частин „Спадщина Йосифа Сліпого" (з підрозділами: Церква між Сходом і Заходом, Оспорювана спадщина, Кирила і Методія, Помісність супроти універсальности в історії слов'ян, Зразки східньо-західнього примирення, Далекоглядні пляни Андрія Шептицького) і „Покликання Йосифа Сліпого") з підрозділами: Святий Тома з Аквіну: Томізм з слов'янським наголосом, Реформа теологічних студій, Незвичайний в'язень, Митрополит в екзилі, Кардинал (і Патріярх), Новий і неочікуваний зв'язок між Сходом і Заходом).

Патріярх Йосиф, як відомо, прожив довге і бурхливе життя (помер 7-го вересня 1984 року, на 93-му році трудолюбливого життя), що включало, — як пише проф. Пелікан, чимало різних потрясень політичних, теологічних, літургічних, церковних поміж східньою і західньою вітками християнства. Будучи добрим обсерватором життя, Патріярх не тільки уважливо прислухався до його подій, але старався виловити з них усе добре, щоб його згодом використати для обновлення релігійного обличчя Сходу й Заходу.

Характерні йому прикмети глибокого розуміння істини й любови до науки стали його творчим надхненням та живою рушійною силою його діяльности. Глибоке знання філологічних наук, біблійних, клясичних і модерних мов розкрило перед ним багатство й красу, а рівночасно привело до точности й стислости у передачі їх на письмі, чи живим словом. Він болів серцем і душею, що в Україні, не було своїх рідних вогнищ науки. Аджеж без унівеситету і академій, як він часто говорив не можна дотримати кроку в розвитку знання і науки з іншими країнами. Таким чином, ставши ректором Духовної Семінарії у 1925 році, він заснував Богословське Наукове Товариство, як осередок наукової праці та нав'язуючи до східньохристиянської української традиції (Києво-Могилянська Академія) організував Богословську Академію, в якій став першим ректором та професором на богословському факультеті. Як вимогливий вчений, він уважав, — як це слушно підкреслює проф. Пелікан, — що західня наука повинна обширніше пояснювати східню ідентичність, якою він, до речі, дуже дорожив. І тому він визнавав, що Східня Католицька Церква повинна дотримуватися східньої традиції.

У його розумінні, наприклад, Тисячоліття Хрищення України було рівночасно і ювілеєм української науки й культури, бо християнство принесло цю науку й культуру й вона разом з християнством успішно розвивалася в Україні.

Владика Йосиф, — як пише проф. Пелікан, раз заявив „чим Рим був для Заходу й для німців, тим Візантія була для Сходу й для слов'ян". Слов'янські народи не дістали скарбів грецької культури та грецька мова, — як підкреслював Владика Йосиф, — ніколи не стала панівною на Сході, як це сталось з латинською на Заході. Місцева християнська культура та мова східніх слов'ян, без сумніву, були багаті на цінні скарби, однак елементи цієї культури не привели її до епохи Відродження і вона не зазнала ренесансного розквіту, що мав місце в Візантії та в в ряді країн Західньої Европи.

Митрополит Йосиф твердо обстоював ідею східньої помісности, а саме, питання Помісної Церкви, яка була б пропонованою і авторитетною управляти своїм внутрішнім життям, включати літургію та канонічне право. Він, до речі, в дискусіях любив повертатися до суміші спеціяльного характеру універсального й помісного та був переконаний, що українська історія протягом століть дала добрі приклади цього, а саме, коли „Папа захищав нашу Церкву й нас проти денаціоналізації з боку росіян на Сході й поляків на Заході. Але вороги цієї Церкви ніяк не могли зрозуміти, що принцип 'універсалізму' був більш витонченим, ніж, наприклад, відношення українців до поляків".

У своїх листах та в особистих документах, Владика Йосиф часто жалівся, що римська курія спричинила йому і українській Церкві більше труднощів, ніж навіть комуністи. З різних галузей церковного життя, в яких він старався виявити найбільш успішно українську помісність, зокрема проти небезпеки на становищі збереження недоторканости східніх літургій у східніх Церквах, що були об'єднані з Римом. У цій галузі дуже допоміжним для Владики Йосифа був загальний літургійний настрій, викликаний Другим Ватиканським Собором.

Дальше буде.

СУМ в Джерзі Сиuті відзначатиме 40-ліття свого існування

Осередок Спілки Української Молоді ім. Лесі Українки в Джерзі Сиuті відзначатиме своє 40-ліття бенкетом і мистецькою програмою в суботу, 5-го жовтня цього року.

На засіданні, яке відбулося в лютому, члени Управи осередку, під проводом Степана Воха, рішили розпочати ювілейні святкування Службою Божою, яку відправить о. Роман Мірчук. Опісля відбудеться бенкет і забава, під час якої пригравативе оркестра „Веселі Часи" з Торонто.

До Доловового комітету входять: о. Роман Мірчук, почесний голова, Степан Вох, голова, та Зенко Галькович, Василь Гева, Дмитро Вох, Христя Колодій, Нуся Вох-Керда, Степан Кіра, Дана Колодій та всі впорядниці і члени Батьківського Комітету.

Пропам'ятною книгою займаються Н. Вох-Керда, Х. Колодій та С. Кіра. Комітет просить всіх зацікавлених членів осередку і жителів Джерзі Сити прислати свої побажання для вміщення в цій книжці. Побажання і датки можна висилати на адресу: Василь Гева, 32 Morgan Pl., No., Arlington, N. J. 07031.

ВИСТАВКА В. ЛОПАТИ І Б. БУРЯКА

Ню Йорк. — Тут в суботу, 18-го травня, відбудеться урочисте відкриття виставки творів митців з України „Ілюстрована шевченкіяна в творах Василя Лопати" та „Малярство Бориса Буряка". Її влаштовує Український Музей в Ню Йорку; організована вона у співпраці з Фондом Допомоги Дітям Чорнобиля. Початок о год. 6-ій вечора. Адреса музею : 203 Друга авеню, число телефону (212) 228-0110

Д-Р О. САВЧЕНКО В НТШ

Ню Йорк. — Тут у суботу, 18-го травня, д-р Олександер Савченко виголосить доповідь на тему „Програми розбудови економіки сучасної України". Доповідач — доктор економічних наук, старший дослідник Київського Інституту Національної Економіки, член Великої Ради Руху і голова Економічної комісії, візитуючий дослідник УНІГУ. Імпрезу влаштовує Наукове Товариство ім. Шевченка. Початок о год. 5-ій вечора. Адреса НТШ: 63 Четверта авеню між 9-ою і 10-ою вулицями.

Українські...

(Закінчення зі стор. 1)

ні у готелі Воррен, в місцевості Спрінґ Лейк, Н. Дж., відбудеться показ моделів жіночого одягу. Буде показано понад 40 одягів, а в тому принайменше 10 одягів виконаних художницею зі Львова, Ольгою Павленко-Яремою, що відома там як член Спілки Художників України, мисткиня гобеліну і стилізованого українського одягу.

А. Лучечко моделює стрій з України.

Один із моделів показує нам А. Лучечко на собі і ми захоплюємося виконанням, кольорами та підхопленням стилю українського народного одягу у модерній обробці. Організатори імпрези пояснюють, що всі виконані львівською художницею одяги підготовлені в цей спосіб і вона привезе їх сі собою та буде присутньою на показі, запрошена сюди українським Музеєм.

Інші моделі, це власність Даєни Рот, що провадить в Ню Кенен, Конн., крамницю-бутик з одягом передових міжнародних проєктувальників мод і в якої працює менаджером Орест Білоус та завдяки її можна буде ними користуватися.

Включилася в цей показ одягу також як дорадниця відома із співпраці з Студією Митецького Слова Ірина Лішман, що дасть декілька моделів зі своєї робітні.

Цю „атракцію" полуденка перебрала у свої руки член комітету Л. Білоус, але вона захопила проєктом не лише усіх членів комітету, а навіть так далеких прихильниць допомоги Музеєві, як Дану Чуму з Торонто, що погодилася приїхати на цей день, щоб допомогти у показі мод. Показуватимуть моделі молоді українські красуні із куреня пластунок „Спартанки" і буде їх приблизно десять. При показі вечірнього одягу вони будуть мати ескортів — молодих українців.

Крім показу, як інформує Т. Тершаковець, будуть ще й виграші для учасників, а кожний із присутніх дістане окремий малий дарунок.

Гості саме повернулися з місцевости де відбудеться підготовлювана ними імпреза і захоплені положенням готелю над самим морем та його вигодами. В тому напрямі допомагає їм постійний дорадник та приятель Українського Музею підприємець Юліян Бачинський.

Минулого року полуденок на цю саму ціль зібрав 240 осіб, тим разом з уваги на перший того рода показ моди, ще із пристосуванням у частині їх українських мотивів, організатори надіються на ще більшу кількість учасників. Квитки-датки коштують 50 дол., а для молоді до 21 років 25 дол. Увесь прибуток призначений на Український Музей. Квитки можна дістати через УМузей телефонуючи на число (212) 228-0110.

Подивляючи А. Лучечко у прегарному стилізованому українському одязі роботи художниці О. Павленко-Яреми, яка пишно проходжується по кімнатах редакції, ми ще вспіваємо дістати інформації від організаторок, що наступна імпреза, яку підготовляє Комітет придбання фондів, буде ще більше особлива, бо вона буде відзначати 15-річчя Українського Музею і в плянах з того приводу є мистецька виставка та „галя-бенкет". Але про це напевно довідаємося своєчасно точніше — тепер ми цікаві на показ моди на тлі Атлантійського океану.

Річні загальні збори кредитівки в Нюарку

За 33 роки свого існування федеральна кредитівка „Самопоміч" в Нюарку, Н. Дж., здала свій іспит зрілости на загальних зборах в суботу, 23-го березня. Бо коли говоримо про іспит зрілости, то на підставі звітів її органів можна сміло ствердити, що протягом 33-річної діяльности вона осягнула поважні успіхи і виявила свою життєздатність до дальшого розвитку свого потенціялу. І тут треба відзначити, що не тільки її фінансові осяги, але атмосфера будуючої настанови була провідною ідеєю цих може найбільш конструктивних загальних зборів протягом її існування. І в цьому найбільша заслуга теперішньої управи, особливо людей молодшого покоління з належною підготовою з банкової ділянки і знанням фінансової справи. А що стан оперативности і фінансової господарки є на високому рівні, цей сам факт підтвердила щойно проведена контроля федеральними урядовцями, які дали нашій кредитівці дуже добру оцінку, а особливо тепер, коли дуже строго перевіряють стан банків, кредитівок й інших фінансових інституцій з їх банкрутствами і фінансовими недоладками.

Збори відкрив і ними проводив президент кредитівки мгр Володимир Баранецький, який привітав усіх присутніх і попросив о. Михайла Вівчара, пароха української католицької церкви відмовити спільну молитву, а опісля хвилинною мовчанкою вшановано тих членів, які між каденціями відійшли у вічність. Запропонований предсідником порядок нарад та відчитання протоколу з минулорічних зборів прийнято одноголосно.

Далі слідували звіти керівних органів кредитівки, в яких коротко і змістовно представлено стан під час перебудови приміщень і її фінансовий стан. Дещо ширше над розбудовою зупинився голова кредитівки мгр В. Баранецький. Він вказав на те, що розбудова приміщень і додаткова добудова будинку коштуватиме 340 тисяч дол. і було зумовлене потребою нашого росту і модернізації обслуги нашим членам. Цей ріст кредитівки виявив, що вона є в солідному фінансовому стані і має всі позначки продовжувати цей процес у майбутньому. Він пояснив потребу приміщень для комп'ютерської системи і більш пригожі кімнати для обслуги членів і працівників. Перебудова дасть нам місце на чотирьох працівників для обслуги і перебудований дім для вигоди членів і обслуги буде центрально огріваний і вліті охолоджуваний.

Наступним був звіт скарбника і екзекутивного директора Ігоря Ляшка. У звіті він ствердив, що незважаючи на непевне економічне захитання цілої країни, кредитівка мала успішний рік. На 31-го грудня 1990 р. активи кредитівки були 38, 202.765 дол. і збільшилися на 3,533.74 дол. Це є 10.2 відсотка від попереднього року. Резерви при кінці року були 9.2 відсотка активів у порівнянні з 8.5 відсотків минулого року. Загальні прибутки були 3,468.378 дол., виплачені членам дивіденди були 2,432.880 дол. і чистий прибуток, по відчисленні витрат, становив 543, 256 дол., що свідчить про зразкову фінансову господарку кредитівки в 1990 році. Ніде правди діти, що заслуга раціонально ведедої фінансової сторінки кредитівки є в першу чергу заслугою Ігоря Ляшка, бо він є архітектом і промотором фінансових справ, які разом з іншими членами дирекції реалізуються.

За Кредитовий комітет звітував його голова Орест Лисинецький, подаючи статистику його праці. Отже протягом цієї каденції Кредитовий комітет апробував 221 позичку на суму 4,642. 409 дол., з них 31 позичку гіпотечну на суму 3,358.700 дол., і 190 інших на суму 1,283.709 дол. Протягом звітового року було 99 засідань комітету.

Від Контрольної комісії склав звіт Ігор Раковський. Перевірка книговедення і комп'ютерської системи виявила, що ціла фінансова структура кредитівки вірно віддзеркалює стан господарки і фінансів, і що всі фінансові операції годяться з книжковим сальдом.

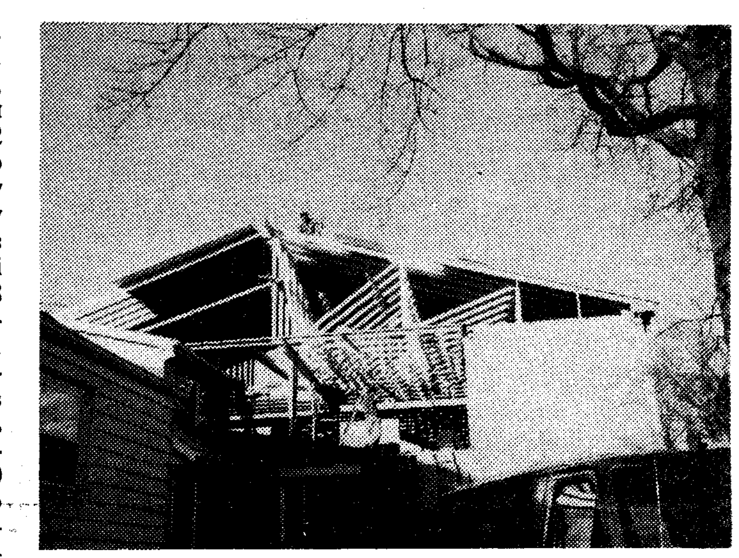
Після звітування відбулося обмін думками і запитами між деякими членами і членами дирекції, на які вичерпні відповіді давали мгр В. Баранецький і Ігор Ляшок.

Згідно із статутовою процедурою, цього року закінчувалася каденція трьом членам ради директорів і одному членові Кредитового комітету. Отже каденція до дирекції закінчилася Ігореві Ляшкові, Орестові Цяпці і Ростиславові Мілянничеві, а до Кредитового комітету Орестові Лисинецькому.

Голова Номінаційної комісії Осип Труш запропонував перевибір згаданих осіб, бо згідно з рішенням комісії, ми не маємо кращих кандидатів на ці становища. Тому що не було додаткових кандидатів, зі залі запропоновані кандидати до дирекції і кредитового комітету були вибрані через акламацію. На пропозицію предсідника, щоб кандидата до кредитового комітету Ореста Лисинецького, одного із основоположників нашої кредитівки і довголітнього члена кредитового комітету вибрати окремим голосуванням, збори це одобрили і вибрали його також через акламацію.

За президіяльним столом загальних зборів сидять (зліва): проф. Михайло Цяпка, голова відділу ОУА „Самопоміч", Володимир Ковблянський, член дирекції, Василь Гнатів, заступник президента, Нестор Олесницький, правний дорадник, Ігор Ляшок. скарбник і екзекутивний директор, мгр Володимир Баранецький, президент, о. Михайло Вівчар, парох католицької церкви св. Івана Хрестителя, д-р Б. Кекіш, відпоручник ЦУКА, Ростислав Мілянич, член дирекції і англомовний секретар, інж. Орест З. Цяпка, член дирекції і управитель канцелярії.

Додаткова добудова і перебудова існуючого будинку до двох поверхів.

Виступили зі словами привіту: від ЦУКА д-р Б. Кекіш, пор. Лев Футала, президент кредитівки СУМА в Йонкерсі, Зенон Гальковин і Адріяна Лучечко, Кредитівка Джерзі Сиuті, і Степан Кіра від кредитівки з Пассейку. Далі слідували привіти від місцевих організацій, які передали Маріян Кормило від Народного Дому в Ірвінґтоні, В. Кікта від 5-го відділу ОО Лемківщини.

Особливо сердечний привіт від місцевого відділу ОУА „Самопоміч" зложив його голова проф. Михайло Цяпка і пригадав присутнім, що відділ „Самопоміч" є спонзором нашої кредитівки.

Голова президії попросив о. Михайла Вівчара закінчити загальні збори молитвою. Отець подякував кредитівці за фінансову допомогу парафії і провів молитву, а диригент церковного хору православної парафії св. Трійці започаткував відспівання традиційне „Многая Літа" для всіх присутніх членів і новообраної дирекції. Предсідник зборів запросив до смачно і гарно приготованої перекуски і на цьому закінчив збори.

Нав'язуючи до того, що було сказано на самому початку, що кредитівка здала свій зрілости за минулі 33 роки і можна сміло вважати, що звіти її керівних органів вказують і підтверджують, що „Наша сила в нас самих". Треба тільки цей потенціял розбудувати і розвинути. Тому будуймо наше майбутнє разом. Фінансові осяги нашої кредитівки — це наші осяги, це осяги для її членів, це осяги цілої української громади!

Осип Труш

У Кедринове...

(Закінчення зі стор. 2)

Каже латинська приповідка: „Gutta canat lapidem non Vi but saepe cadendo", тобто „крапля розбиває камінь, не силою, але частотою падіння". Тому чи можна сумніватися, що щоденні передовиці Кедринового щоденника не різьблять уми читачів, не підносять рівня їх політичного вироблення й не заставляють їх йти Кедринівським шляхом?

* * *

У Святім Письмі — мова про Дух, що оживляє тіло. Ця правда особливо актуальна, коли тіло знемолене віком обнижує льот духа. Та не завжди. Ось перед трьома тижнями трапилася нагода в цьому переконатися. На інавгураційному прийнятті у польському генеральному консуляті в Ню Йорку, в якому, мабуть, уперше узяли (спільну участь численні польської й української громадяни, мав виголосити доповідь на актуальні польсько-українські теми професор і міністеріяльний дипломат) Мацей Козловський, автор знаменитої книжки „Між Сяном і Збручем". Із-за залізничої аварії доповідач не прибув. Ситуацію врятував редактор Кедрин, який самотужки, в енциклопедичній формі, вказав на пекучу потребу зміни польсько-українських взаємин, заступивши політику конфронтації політикою співпраці й погодження розбіжностей. Очевидно Кедрин став героєм вечора. Додати б ще, що наступного дня „Свобода" принесла знамениту статтю на вище названу тему, автором якої був очевидно 95-річний Кедрин! А написав її хіба вночі!

Дозвольте на ще одну дигресію. Пригадується незабутня сцена з-перед яких 10-15 років. У тутешньому „Народному Домі" відбувся вечір для вшанування славного маляра й гумориста Едварда Козака, ЕКА. Поруч нього посадили теж славного актора, героя української сцени, Йосипа Гірняка. Оба дружньо гуторили попиваючи вино, а на сцені славили ЕКА. Коли заля аплодувала, сталася ненадійна сцена, як зі Стефаникової новелі. Гірняк підняв Екову руку й поцілував. Я зжахнувся не менше Ека, а Гірняк сказав: „це не Вашу руку цілую, але громада, яку, Ви будуєте й славите. Так шанують заслужених людей газди, в нас на Поділлі: „Я певний, що коли б тут поміж нами був покійний Гірняк, він повторив би цю сцену з нишим ювілятом Кедрином.

Я ж не актор і не артистмаляр то й не відважуюся піти за їхнім прикладом. Та й не подоляк я, але холодний лемко. Тому обмежуся до того, щоб висловити Вам маестро Кедрин від усіх тут присутніх й неприсутних членів Наукового Товариства ім. Шевченка, всіх приятелів НТШ і приятелів Ваших, глибоку вдячність за Ваші труди для нашого Товариства, яке на своєму 118-ому році існування, дочекалося свого Великодня: воскресення НТШ у своєму княжому Львові. У цьому — без сумніву також якась доля Вашого труду й посвяти. Своїм свіжим, як весна розумом і ясним, як сонце умом, які керують Вашою редакторською рукою протягом останнього півсторіччя, Ви допомогли покласти шлях до нашого сучасного відродження в дорозі до відновлення української державної незалежности, яка, віримо, є вже за порогом і яку небагом разом з Вами надіємось вітати. На многая і благая літа, дорогий Ювіляте Кедрине!

4 травня 1991

ПІТЕР ВІЛЛІЯМС, ЯКИЙ супроводжає у подорожі на Близький Схід секретаря Департаменту оборони ЗСА Ричарда Чейні, заявив кореспондентам, що протилетунська артилерія іракських військ обстріляла над північною територією американський воєнний літак А-6 „Інтрудер", який виконував розвідчу місію. Летуни, помітивши обстріл, взяли курс на захід, але й там стрінулись з артилерійським вогнем. Літак морської фльоти А-6 не був пошкоджений і не відповідав на обстріл. Іракські військові джерела заперечили інформацію П. Вілліямса, але американське головне командування справу обстрілу передало разом з протестом до Багдаду.

Територіяльні зазіхання на Закарпатську Україну

Об'єднання для Республіки Республіканської партії Чехо-Словаччини в суботу, 13-го квітня, організувало на Лоретанській площі у Празі мітинґ, у якому взяло участь біля 4,000 членів і прихильників цієї крайне радикальної партії.

Її лідер Мирослав Сладек у понад годинній промові вимагав, між іншим, приєднання Закарпатської України (в його термінології „Підкарпатської Русі") до Чехо-Словаччини і критикував президента Чехо-Словаччини за його бездіяльність у цій справі.

Під оплески присутніх він повторив свою, вже багато разів висловлену, думку, що приєднання „Підкарпатської Русі" до України було насильним актом, який суперечить нормам міжнародного права. „Підкарпатська Русь" юридично і досі ніби є складовою частиною Чехо-Словаччини.

Про існування Карпатської України, як самостійної і незалежної держави, цей „експерт міжнародного права" не знає або не хоче знати.

Микола Мушинка

КОНЦЕРТ В ЮНІОН

Нюарк-Юніон, Н. Дж. — Тут у суботу, 18-го травня, о год. 7-ій вечора в авдиторії школи Бирнетт, 11 Caldwell Ave.,(corner Morris in Union), відбудеться концерт вокального квартету з України „Явір", під патронатом Українського Народного Союзу. За інформаціями слід телефонувати до Романа Лапичака, (201) 851-0681, або до фірми „Євшан", (514) 630-9858.

В ТЕГРАНІ ЗАКІНЧИЛИСЬ переговори між міністром закордонних справ Німеччини Гансом Дітріхом Ґеншером і представниками іранського уряду. В нарадах брав участь президент Ірану Гашемі Рафсаджані і міністер закордонних справ Алі Акбар Веліяті. Обидві сторони порушили цілий ряд проблем, включно зі справою західних закладників, які ще знаходяться в руках ліванських проіранських терористів.

П'ята річниця лихоліття в Чорнобилі

На заклик Крайового комітету для відзначення п'ятої річниці чорнобильської катастрофи українська громада Пассейку-Кліфтону і околиці організовано відгукнулася.

У п'ятницю, 26-го квітня о 7-ій год. вечора в українській католицькій церкві св. Миколая відбувся спільний Молебень за здоров'я потерпілих від цієї страшної катастрофи. Молебень відправив парох о. Гліб в сослуженні сотрудника о. Ізидора і о. Юрія, настоятеля української православної церкви св. Вознесіння у Кліфтоні. Після Молебня о. Юрій Галиця відслужив Панахиду за души тих, які померли протягом останніх п'яти років від радіяції, о. Гліб і сотрудник о. Ізидор йому сослужили. У проповіді настоятель української православної церкви Вознесіння сказав, що український народ від часу прийняття християнства пережив багато трагедій, але вибух у Чорнобилі є найбільшою трагедією, якої зазнав наш народ. Тому, підкреслив о. Юрій, щоб подібних трагедій не ставалося в майбутньому, українці всіх віровизнань мусять об'єднатися в боротьбі за здобуття своєї незалежної держави.

В Богослуженнях організовано взяли участь зі своїми прапорами організації: ООЧСУ, ветерани, СУМ, Пласт. Опісля присутні перейшли до церковної залі, де о. Гліб, парох української католицької церкви св. Миколая в Пассейку відкрив це сумне і трагічне для українського народу відзначення п'ятої річниці катастрофи, зазначуючи, що ми мусимо завжди у своїх молитвах пам'ятати про ці жертви і молитися, щоб Господь обдарував хворих здоров'ям, а померлим подав вічний спокій.

Мґр Іван Буртик представив Володимира Ракоїда — голову спілки „Чорнобиль" Телевізійного центру, який є головним інженером Телецентру в Києві. Він, як очевидець, поділився своїми спогадами і подав багато фактів цієї трагедії. З його фільмової групи 30 осіб, які прибули на місце катастрофи 5-го травня, проходять лікувальні процеси до сьогодні. Понад 650,000 робітників були послані на ліквідацію вибуху реактора. Першою жертвою від Телецентру в Києві був талановитий кінооператор Валерій Юрченко, якого поховали після трьох полетів над Чорнобилем.

Володимир Ракоїд сам перебуває у ЗСА на лікуванні. Його приїзд влаштувала Надія і д-р Зенон Матківські, в яких він і перебуває. На кінець свого виступу інж. В. Ракоїд подякував Н. і д-рові З. Матківським і всім українцям в діяспорі за велику допомогу жертвам Чорнобиля та закликав своїх земляків не забувати і на майбутнє братів та сестер в Україні.

Отець Гліб закрив відзначення молитвою і всі присутні відспівали „Христос Воскрес".

На залі можна було оглядати чорно-білі знімки з Чорнобильської катастрофи, які привіз з собою інж. В. Ракоїд. Чистий дохід передано на Фонд жертв Чорнобиля.

Головним організатором відзначення 5-ої річниці був мґр Іван Буртик.

Обов'язком кожного з нас є не тільки відзначити ці трагічні події, але й актив но включитися у збірки допомоги жертвам Чорнобиля, щоб облегшити нашим рідним пережити це страшне лихоліття на українській землі.

Світлана Марченко

Український...

(*Закінчення зі стор. 1*)

від матері в часі роботи на полі. І дзвінко сміючись каже, що українські селяни співають при праці — самотяжки, імпровізуючи, і це є доказом їхнього здоров'я. То ж пригадує, як, вигортаючи картоплю, мама затягнула пісню, Ніна тихо її супроважала, а батько почувши сказав: „Ось як співає, а казала, що нездужає".

І зново без прохання Ніна і собі співає: „Осінь моя довгая, судьба моя горкая, з ким я буду цю ніч спати, з ким я буду вечер'яти", а нам здається, з цією вдовиною піснею у Ніни закрутилася в оці сльоза. Немов у відповідь на наші думки вона каже: — Бачите, в нашій пісні по мелодії чути, яка величезна туга у людини, чи радість, чи сум...

Слухаючи її співу та її слів, нам здається, що Н. Матвієнко має особливий дар лучити в одне народну творчість віршовану, музичну, обрядову і добре, що цей її вимковий талант вона так вміло передає від 19-го року життя, закінчила музичну студію і державний університет в Києві, вступила до камерного хору Вірьовки, з яким вперше їздила на турне до Канади. Вдруге її відвідини Канади у 1988 році були на запрошення хору Кошиця, з яким мала нагоду співати, а два останні роки давала вже в Канаді самостійні концерти. Там також награна була її перша стрічка на магнітофон, але тепер вже буде вироблятися дальші стрічки у Києві у підприємстві „Камерата", при Українському Камерному Оркестрі.

В ЗСА буде давати вона тепер концерти у всіх більших українських осередках і її виступи розпічнуться вже 17-го травня концертом у Гартфорді. Відтак підуть на чергу Сиракюзи, Ньюарк, Філядельфія, Ню Йорку, Чикаго, Дітройт, Клівленд, а може ще і українські оселі. Так виясняє нам Н. Федорів, як організує поїздку, але застерігається, що точна програма концертів буде подана у нашому щоденнику в найближчих днях.

Н. Матвієнко завважує, що тим разом в концертах візьме участь і її 11-літня доня, яка навчається в Музичній Школі ім. Лисенка, грає на фортепіяні і так, як мати, має гарний голос та співає народні пісні.

Ми запитуємо нашого „соловейка" про її репертуар на концерти і довідуємося, що вона співатиме поруч із народними піснями також сучасні камерні, а все це без супроводу. Коли ми дещо тим здивовані — вона виясняє, що директор Музичного Інституту, в якому вона навчалася, Яків Міщенко, переконав співачку, що кожний інструмент лише перешкоджає її голосові — і так за його порадою вона завжди співає без акомпаньяменту.

— А втім, я повінчалася з народною піснею, а вона звучить найкраще і найбільше природньо сама, — каже Н. Матвієнко.

Вона однак, повінчалася не лише з піснею, а також з Петром Гончарем, який, як бачимо, великий звеличник її голосу, хоча сам добрий художник, захоплений школою Бойчуківців та надіється, що матиме в ЗСА нагоду показати дещо із своїх праць.

То ж бажаємо обом мистцям успіхів у їхніх зустрічах з українською спільнотою в ЗСА, хоча ні хвилини в них не сумніваємося. Бо хто раз почує цього нашого соловейка мусить попасти в полон її чару, який він розсіває довкруги себе своїм дивом та своєю особистістю.

Осередок НТШ в Дітройті

Чергові загальні збори осередку НТШ в Дітройті відбулися 23-го березня в Українському Культурному Центрі у Воррені. Осередок має 26 членів: шість дійсних, два члени-кореспонденти і 18 звичайних членів. Протягом останніх двох років прийнято трьох нових членів: д-ра Івана Дутка, мґра Тараса Коґута й інж. Богдана Неганіва; вибрано д-ра Павла Джуля дійсним членом і підвищено д-р Олександру Климишин до ступеня члена-кореспондента. Осередок попрощав у вічність своїх довголітніх членів інж. Романа Крохмалюка і мґр Ірену Пеленську.

Загальні збори відкрив голова Осередку д-р М. Юзич і подав програму зборів, яку прийнято, і попросив до слова інж. Б. Неганіва. Тема його доповіді була: „Моє перебування в Савдійській Арабії", в якій він працював кілька років у нафтовому промислі. Преґлеґент розповів коротко про історію, географію, ролю релігії, склад населення і висвітлив кільканадцять прозірок з різних ділянок життя місцевих громадян і тимчасових мешканців. Він підкреслив, що в Савдійській Арабії була під час його перебування маленька громада, яка сповняла амбасадорство в цій країні.

Після доповіді вибрано президію у складі: д-р М. Юзич — голова, мґр Л. Прокор — секретарка, д-р М. Климишин — почесний член. Президія проводила зборами.

Про працю Осередку за останні два роки звітував д-р М. Юзич. Осередок відбув одне організаційне засідання управи і шість сходин членства, на яких виголошено доповіді з української тематики. В 1989 році були виголошені такі доповіді: д-р М. Климишин — „Історія НТШ", д-р О. Серафин — „Автомобільна промисловість України" і д-р М. Юзич — „Становище офтальмологічної науки в Україні". Торік доповідали: д-р О. Серафин — „Закон про економічний суверенітет України", д-р П. Джуль — „Сучасне становище медицини в Україні" і д-р О. Романів — „Відродження львівського НТШ". Д-р Романів є головою Президії НТШ у Львові.

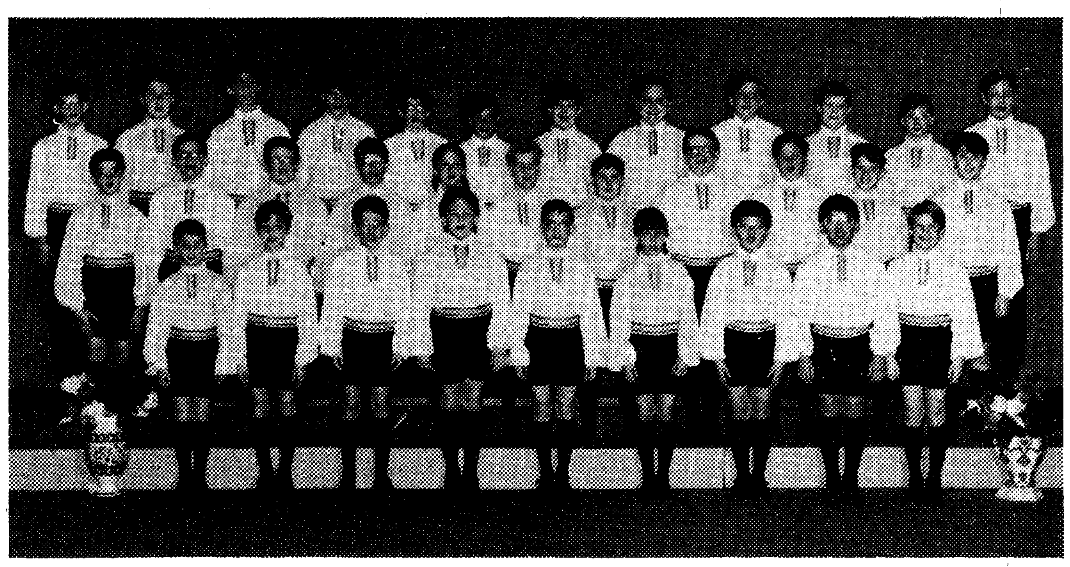
Загальні збори також вислухали звіти секретаря мґр Лади Прокоп, скарбника д-ра О. Серафина і голови Контрольної комісії д-ра Б. Гайдукевича. Д-р М. Климишин відчитав листа від президії НТШ у Львові, в якому НТШ висловлює „сердечну подяку за увагу та підтримку інтересів нашого відродженого Товариства, які були проявлені Вами, у зв'язку з візитою до Вас нашого голови, академіка Олега Романіва".

Після звітів і дискусії над звітами збори вибрали управу Осередку у такому складі: д-р Б. Крук — голова, д-р Ю. Фединський — заступник, д-р О. Серафин — скарбник. Секретар буде покликаний пізніше. До Контрольної комісії увійшли: д-р П. Джуль, д-р М. Юзич і мґр Л. Прокоп.

Голова д-р Крук подякував за вибір і після короткої виміни думок запропонував, щоб план праці Осередку обговорити на майбутніх сходинах членства.

О. Серафин

Хор хлопців з Огайо дає концерт перед виїздом в Україну

Хор хлопців з Огайо

Парма, Огайо. — Добре вже відомий українській публіці в ЗСА хлоп'ячий хор Огайо, під мистецьким керівництвом Олександра Мусічука виїде цього літа втрете на концертове турне в Україну. Цей хор побував вже в Україні з концертами в 1987 і 1989 роках. Тим разом у Львові хор буде гостем відомого нам хору хлопчиків та юнаків „Дударик".

До хору хлопців з Огайо належать в більшості неукраїнці, але не зважаючи на те, їхній репертуар складається із великої кількости українських пісень народного та літургічного характеру і всі хористи співають ці пісні українською мовою. Сам їхній диригент є українського походження та є великим ентузіястом й української музики і пісні.

Перед виїздом в Україну хор виступить у Пармі з концертом в суботу, 1-го червня, у приміщенні середньої школи Норманді о год. 7:30 вечора. Дохід з концерту призначений на закуплення фортепіяну для хору „Дударик" у Львові та на фонд боротьби зі сліпотою „Fight for Sight".

Кoспонзором концерту є Комітет Суспільної Опіки при Українських З'єднаних Організаціях Клівленду.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Збірні УСЦАК виїжджають в Україну

Горшам, Па. (О. Т.). — Тут у приміщенні УСО „Тризуб" відбулося важливе засідання Екзекутив УСЦАК, УСО „Тризуб" з власницею агенції подорожі „МАМ Інтернешенал" М. Мурованою, під час якого обговорено дальші деталі підготови поїздки збірних УСЦАК в Україну на святкування 80-річчя СТ „Україна" Львів.

Засідання відкрив від господарів І. Чижович, який привітав присутніх і передав дальше ведення голові УСЦАК М. Стебельському. Згідно з прийнятим присутніми порядком дня, учасники вислухали (і мали можливість продискутувати) звіти, що їх зложили: М. Мурована, М. Стебельський та провідники і тренери окремих збірних Є. Чижович, М. Бокало, Ісаїв, Ю. Савчак.

Вже устійнено дати відлету в Україну, який буде здійснений в трьох окремих групах: 18-го червня з летовища Кенеді в Ню Йорку прямо до Києва, 20-го червня з цього ж летовища до Москви і далі до Львова. Група канадської делеґатури УСЦАК летить безпосередньо з Канади в Україну.

Нині канцелярія агенції поспішно оформляє усі формальності учасників поїздки. Голова УСЦАК М. Стебельський поінформував присутніх про деталі своєї праці, а також інших членів проводу. Завершується збірка фінансових засобів на закуп одностроїв і спортового виряду для збірних і подарунків для спортовців в Україні. Закінчено збірку привітів і оголошень до Ювілейного Альманаху на суму коло 5 тисяч долярів, який має появитися у Львові. Редакцію тих привітів, оголошень і довідкових матеріялів про окремих спортовців збірних УСЦАК займався пресовий референт УСЦАК О. Твардовський. Майже ввесь матеріял вже передано до редакційної колеґії у Львові. Фінансовий секретар УСЦАК О. Напора подав дотеперішній стан збірки на закуп одностроїв і виряду, яка перейшла суму 6 тисяч долярів. Крім цього збірку проводили і далі продовжують провідники збірних тенісу і плавання. Досі на закупи вже видано коло 5 тисяч долярів. З нагоди поїздки збірних в Україну появляться довідкові брошурки (про збірну футболу накладом 2,000 примірників, тенісу 500), що будуть розповсюджені в Україні. На закінчення цього ділового засідання продискутовано пропозиції і форми подарунків для спортовців в Україні. Закриваючи це чергове засідання Проводу УСЦАК з представником Української спортивної асоціяції, які прилітають зі Львова в середу по полудні.

Відбиванкарі УСК Ню Йорк здобули трофей першунів

Цього значного успіху добилися відбиванкарі УСК Ню Йорк 17-го березня в офіційному турнірі ЮСВБА, який пройшов у Бронксі, Ню Йорк.

Був це другий турнір для наших відбиванкарів в ЮСВБА і здобутий трофей заслуговує на увагу. Змагання цього турніру проходили у двох рівнорядних підгрупах і пізніше після закінчення у півфіналах і остаточно у фіналі.

В перший зустрічі УСК виграв з клюбом „Нест" 15:2, 15:5, в чергових змаганнях наші відбиванкарі ремісували з „Лендмарк Вест" 8:15, 15:11 і виграли з клюбом „АХЕ" 15:9, 15:6 та з „Нарколептікс" 15:11, 15:9. В півфіналі УСК елімінував „Персипені" ВК в трьох сетах 16:14, 10:15, 15:6. У фіналі наші відбиванкарі знову в трьох сетах виграли, цим разом з клюбом „Перфект Томміс" ВК — 17:15, 8:15, 15:12. В складі УСК цим разом успішно змагалися Н. Коцьолек, І. Зельонка, М. Томашевський, І. Качор, М. Соневицький, О. Шуль і М. Іваськів, Т. Ковалик, Ю. Микитин. Провідник і тренер Ігор Пришляк.

С. К.

Київська спортивна газета далі популяризує ідею Всеукраїнської олімпіяди світу

В числі з 14-го лютого появилася чергова збірка листів від читачів, в яких вони ентузіястично підтримують ідею пропонованої тією газетою Олімпіяди і пишуть: „Всім українцям, що прийдуть на Олімпіяду на землю своїх пращурів і візьмуть участь у змаганнях, пропоную надати права громадянства України, якщо на те не існує ніяких юридичних перепон. Вважаю, що це буде колосальним стимулом для участі у Всеукраїнських іграх і, можливо, першим кроком до прийняття закону, який має, наприклад, Німеччина. За ним кожен німець, де б він не проживав, є громадянином своєї споконвічної батьківщини... М. Кононенко — працівник культури, Очаків, Миколаївська обл."

„Негайно відкривайте рахунок, на який усі зацікавлені могли б перерахувати гроші для проведення Олімпіяди. Бажано б уже влітку 1991 року. М. Боровський — кандидат у майстри спорту, тренер футболу, Кокчетавська обл."

„Дуже б хотілося, щоб Всеукраїнська олімпіяда світу відбулася і щоб в ній взяли участь усі українці світу та жителі України. Радий, що для людей з'явилася ще одна можливість поспілкуватися, порозумітися. Треба докласти всіх зусиль для її успішного проведення на землі Великого Кобзаря. С. Ковалик, Сокиряни, Чернівецька обл."

Від себе редакція інформує, що редакційна тека з написом ВОС (Всеукраїнська Олімпіяда світу) щотижня поповнюється. Згадує при цьому, що в числі з 11-го січня надрукували згоду Української Спортової Централі Америки і Канади взяти участь у змаганнях на Тарасовій землі. (Це найбільша за чисельністю українська діяспора). Далі авторка Т. Кисельова „помішала", пишучи, що Централя надіслала до редакції матеріяли про 56-річну діяльність Українського спортивного т-ва „Чорноморська січ". Очевидно матеріяли, що їх має редакція „СГ" про УСВТ „Ч. Січ" переслала Управа Т-ва, а не Централя і це було зроблено з іншою метою.

Авторка теж помішала згоду УСЦАК, що про неї була згадка в „СГ" 11 січня, де ясно було написано про поїздку збірних УСЦАК на святкування СТ „Україна" у Львові...

На закінчення Кисельова згадала, що редакція „СГ" звернулася з офіційним листом до Державного Комітету в справах молоді, фізичної культури і спорту, до Комісії з питань культури та духовного відродження нації Верховної Ради України та її підкомісії з питань розвитку фізкультури, спорту і туризму з проханням сказати своє слово вагоме з цього питання. І від того, як швидко спрацюють комітет та комісії, як Рада Міністрів України прийме постанову про проведення ВОС, залежатиме, власне, час проведення Олімпіяди...

Подав (от)